

Письмо №1111 из Вівторок, 13 Травень 2025

"Нам потрібно створити "коаліцію бажаючих", здатну подолати існуючі розбіжності"

Ernest Wyciszkievicz - 13 мая 2025

9 травня у місті Нансі Франція та Польща підписали договір про дружбу, саме тоді, коли Варшава головує в Раді Європейського Союзу та відіграє центральну роль на європейській арені, не в останню чергу через свою близькість до України, яка перебуває у стані війни з лютого 2022 року. В інтерв'ю Ернест Вицішкевич аналізує нинішню стратегічну позицію Польщі в Європейському Союзі, розглядає розвиток трансатлантичних відносин після обрання Дональда Трампа і наголошує на відновленні значення Веймарського трикутника у просуванні питань оборони і безпеки в Європі.

[На першій шпальті](#) | [Фонд](#) | [Україна](#) | [Ватикан](#) | [Єврокомісія](#) | [Європарламент](#) |

[Рада ЄС](#) | [Дипломатія](#) | [Німеччина](#) | [Кіпр](#) | [Франція](#) | [Румунія](#) |

[ООН](#) | [Євробарометр](#) | [Дослідження/Звіти](#) | [Культура](#) |

[Календар подій](#) | [Інші версії](#) | [Контакт](#)

■ На першій шпальті :

Актуальність Шумана

"Мир у всьому світі не може бути збережений без докладання активних зусиль, співмірних з небезпеками, які йому загрожують. Внесок, який організована і жива Європа може зробити в цивілізацію, є незамінним для підтримки мирних відносин". Ці слова з Декларації Шумана від 9 травня 1950 року, які Жан-Домінік Жюльяні навів, щоб нагадати європейцям про те, що досягнення Європейського Союзу не зупиняють міжнародну нестабільність. В умовах цієї невизначеності Європа залишається світовим еталоном демократії та верховенства права, незважаючи на зростання екстремізму та популізму в її середовищі. Тому вона повинна бути сильною та відстоювати свої цінності в умовах глобальних викликів. [Читати далі](#)

■ Фонд :

Майбутній європейський проєкт

З нагоди 75-ї річниці Декларації Шумана Фонди де Гаспері та Шумана організують 13 травня в Римі захід, присвячений європейській спадщині Шумана та де Гаспері, батьків-засновників Європейського Союзу. Міністр закордонних справ Італії Антоніо Таяні виступить на завершення заходу. [Читати далі](#)

Schuman Network: лабораторія ідей заради Європи

Створена за ініціативи Фонду Роберта Шумана, Schuman Network - це мережа аналітичних центрів, яка об'єднує 23 аналітичні центри з 13 європейських країн. Її метою є посилення синергії між експертами з європейських питань. Ця платформа для обміну думками дозволяє порівнювати точки зору і поглиблювати аналіз з таких питань, як соціальна згуртованість, економічна динаміка, зовнішня політика Європейського Союзу та його міжнародні відносини. З моменту заснування було опубліковано понад 160 матеріалів, які демонструють справжню інтелектуальну прихильність до європейської інтеграції. [Читати далі](#)

■ Україна :

Спільна декларація європейських лідерів у Києві

Лідери Франції, Німеччини, Польщі, Великої Британії та України зустрілися в Києві 10 травня. Лідери 5 країн підтвердили свою готовність вести переговори про всеосяжне і безумовне припинення вогню терміном на 30 днів, щоб створити передумови для дипломатії. Вони погодилися запровадити жорсткіші санкції проти росії, якщо вона відмовиться погодитися на припинення вогню, та прийняти 17-й пакет санкцій ЄС, які будуть узгоджені з санкціями, запровадженими Великою Британією, Норвегією та Сполученими Штатами Америки. [Читати далі](#)

Створення спеціального трибуналу щодо злочину російської агресії проти України

У День Європи, 9 травня, у Львові міжнародна коаліція з 39 європейських держав офіційно схвалила створення спеціального трибуналу для притягнення до відповідальності росії за злочин агресії проти України. У присутності прем'єр-міністра України Дениса Шмигала та Високої представниці ЄС із закордонних справ і політики безпеки Кайї Каллас держави створили міжнародний трибунал, який матиме юрисдикцію переслідувати тих, хто несе найбільшу відповідальність за злочин агресії проти України. [Читати далі](#)

Продовження призупинення митних зборів Європейським парламентом

8 травня депутати Європарламенту проголосували за продовження заходів з лібералізації торгівлі з Україною, спочатку запланованих до 5 червня 2025 року. Це рішення зберігає призупинення митних зборів та квот до червня 2028 року, зокрема для металургійного сектору, з метою підтримки постраждалої від війни української економіки. Мета полягає в тому, щоб гарантувати Україні життєво важливі експортні надходження завдяки подальшому відкриттю європейського ринку. [Читати далі](#)

Зустріч міністрів культури в Гельсінкі

Міністри культури з країн Північної Європи та Балкан зустрілися в Гельсінкі 6 травня, щоб обговорити питання захисту культурної спадщини у випадку кризи чи війни. Міністр культури України Микола Точицький був присутній на зустрічі в якості спеціального гостя. Ця неформальна зустріч дозволила міністрам продовжити обговорення, розпочаті на минулорічній конференції в Стокгольмі. [Читати далі](#)

Зустріч з Генеральним секретарем ОЕСР

6 травня Президент України Володимир Зеленський зустрівся з Генеральним секретарем Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) Матіасом Корманном, щоб обговорити роль міжнародної організації в розробці та реалізації плану відновлення України. В останньому звіті ОЕСР щодо України, опублікованому того ж дня, зазначається, що українська економіка продемонструвала свою стійкість, і очікується, що її ВВП зросте на 2,5% у 2025 році та на 2,0% у 2026 році. Незважаючи на безпекову ситуацію, це зростання може бути посилене, якщо обставини покращаться. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Ватикан :

Habemus Papam: Лев XIV

Конклав з обрання глави Католицької Церкви тривав лише 24 години, з 7 на 8 травня. 133 кардинали з 69 країн світу, які зібралися в Сикстинській капелі для обрання наступника Папи Франциска, в 3-му турі обрали 267-м Папою Римським американо-перуанського кардинала Роберта Френсіса Превоста. З першого свого виступу Папа, який обрав собі ім'я Лев XIV, закликав до миру та роззброєння в усьому світі. [Читати далі](#)

Перша недільна молива Папи Лева XIV

Папа Лев XIV виголосив свою першу недільну молитву з базиліки Святого Петра 11 травня. Він сказав: "Я ношу в своєму серці страждання українського народу. Нехай буде зроблене все можливе для якнайшвидшого досягнення справедливого та тривалого миру". Понтифік закликав до звільнення військовополонених та повернення українських дітей до своїх родин, а також привітав припинення вогню між Індією та Пакистаном. [Читати далі](#)

■ Єврокомісія :

На шляху до завершення енергетичної залежності від росії

6 травня Європейська комісія представила дорожню карту для поступової відмови від імпорту російських енергоносіїв, включаючи газ, нафту та ядерну енергію. З 2025 року нові газові контракти будуть заборонені, а існуючі контракти припинять дію до кінця 2027 року. До кінця 2025 року країни-члени ЄС повинні будуть розробити відповідні рішення. План супроводжуватиметься зміцненням рамок енергетичного переходу і посиленням диверсифікації поставок, передусім скрапленого природного газу. Конкретні заходи також будуть спрямовані на імпорт ядерної енергії та боротьбу з транспортуванням нафти російським "тіньовим флотом". [Читати далі](#)

Підготовка торговельної відповіді на мита США

8 травня Європейська комісія розпочала публічні консультації щодо переліку товарів американського імпорту на суму 95 мільярдів євро, які можуть стати предметом контрзаходів, якщо поточні переговори зі Сполученими Штатами закінчаться невдачею. Водночас ЄС ініціює процедуру розгляду в СОТ проти універсальних митних зборів та мит на автомобілі, які вважаються такими, що суперечать багатостороннім торговельним правилам. Євросоюз також розглядає можливість обмеження певних видів експорту до США, одночасно вивчаючи дипломатичні рішення та альтернативні шляхи. [Читати далі](#)

■ Європарламент :

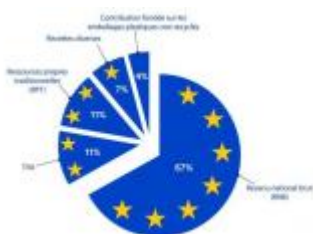
Європейський орден "За заслуги" для відзначення європейської єдності та цінностей

Щоб відзначити 75-ту річницю Декларації Шумана, Європейський парламент вирішив заснувати Європейський орден за заслуги - першу цивільну нагороду Європейського Союзу. Цей орден, покликаний вшанувати тих, хто працює задля європейської інтеграції та її фундаментальних цінностей, має на меті зміцнити спільну європейську ідентичність. Щорічно за рекомендацією вищих посадових осіб ЄС орденем нагороджуватимуть до 20 осіб, а перша церемонія нагородження запланована на 2026 рік. [Читати далі](#)

CO2: більше гнучкості для автовиробників

8 травня депутати Європарламенту ухвалили рішення, що дозволяє автовиробникам розподілити свої викиди CO2 протягом 2025-2027 років, замість того, щоб дотримуватися суворих щорічних цілей. Ця гнучкість покликана підтримати сектор, який стикається зі швидкими технологічними змінами та сильною конкуренцією. Середнє скорочення на 15% порівняно з 2021 роком залишається незмінним. Текст, вже схвалений Радою ЄС, тепер має формально набути чинності. [Читати далі](#)

До більш амбітного та відповідального європейського бюджету після 2027 року

В прийнятій 7 травня резолюції депутати Європарламенту закликають до більш сміливої багаторічної фінансової програми на 2028-2034 роки, адаптованої до сучасних геополітичних, кліматичних та економічних викликів. Текст відмовляється від підходу єдиного національного плану та неефективних "мега-фондів", виступаючи за прозоре управління з більшим залученням місцевих органів влади. Євродепутати закликають до створення нового фонду конкурентоспроможності, збільшення витрат на оборону без погіршення соціальної політики та більш гнучкого бюджету. Вони також вимагають суворого дотримання верховенства права при доступі до фондів та чіткого розмежування між погашенням боргів та фінансуванням програм. [Читати далі](#)

Посилення перевірки іноземних інвестицій

8 травня депутати Європарламенту ухвалили нові правила, які зобов'язують перевіряти іноземні інвестиції в чутливі сектори, такі як ЗМІ, критична сировина та інфраструктура. Відтепер усі держави-члени ЄС повинні будуть застосовувати узгоджені механізми контролю, а Європейська комісія зможе безпосередньо втручатися у разі виникнення ризиків. Метою цієї реформи є кращий захист безпеки та економічного суверенітету Євросоюзу при збереженні інвестиційно привабливого ринку. [Читати далі](#)

Європа зміцнює свою єдність в умовах безпекових викликів

На неформальній зустрічі у Варшаві, що пройшла 7-8 травня у форматі "Гімніх", міністри закордонних справ та очільниця європейської дипломатії Кайя Каллас обговорили найважливіші питання безпеки. Разом з Великою Британією вони підтвердили свою підтримку України та необхідність продовжувати тиск на росію шляхом посилення санкцій. Трансатлантична співпраця, відносини між ЄС і США та гібридні загрози для країн-членів ЄС і країн-кандидатів також були в центрі дискусій. Учасники підкреслили нагальну потребу в більш скоординованій та проактивній європейській відповіді. [Читати далі](#)

■ Дипломатія :

Угода про цифрову торгівлю з Сінгапуром

7 травня Європейський Союз та Сінгапур підписали амбітну угоду про цифрову торгівлю, спрямовану на сприяння онлайн-торгівлі та захист прав споживачів. Угода, яка модернізує правила цифрової торгівлі, забезпечує надійні транскордонні потоки даних, забороняє необґрунтовані зобов'язання щодо локалізації даних та посилює регуляторну співпрацю. Вона є частиною зобов'язань обох партнерів щодо просування відкритої, конкурентної та заснованої на правилах цифрової економіки. [Читати далі](#)

80-та річниця закінчення Другої світової війни

8 травня по всій Європі відбулися численні урочистості з нагоди 80-ї річниці капітуляції нацистської Німеччини. Під час офіційної церемонії під Триумфальною аркою президент Франції Емманюель Макрон наголосив на важливості захисту миру. Він нагородив орденом Почесного легіону Жана Дайховського, лідера Опору і вцілілого у Вельд'івському концтаборі. У своєму виступі на Лондонській оборонній конференції прем'єр-міністр Кір Стармер наголосив на необхідності зміцнення зв'язків з європейськими та американськими союзниками заради безпеки Сполученого Королівства і європейського континенту. Федеральний президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр нагадав про важливість пам'ятати минулу історію, щоб будувати майбутнє, та підтвердив свою підтримку України. [Читати далі](#)

■ Німеччина :

Вступ на посаду канцлера Мерца та нового уряду

6 травня лідер ХДС Фрідріх Мерц був обраний федеральним канцлером абсолютною більшістю депутатів Бундестагу після повторного голосування, отримавши 325 голосів депутатів з 630. Таким чином, він став наступником Олафа Шольца, незважаючи на провал першого голосування - сценарій, небачений з післявоєнного періоду. За поданням нового канцлера президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр призначив 17 федеральних міністрів. Уряд складається з десяти чоловіків та восьми жінок, семеро з яких були призначені ХДС і СДПН відповідно, а троє - ХСС. [Читати далі](#)

Перші офіційні візити канцлера Мерца

7 травня, наступного дня після офіційного вступу на посаду, канцлер Німеччини Фрідріх Мерц відвідав Єлисейський палац, щоб продовжити "добру традицію" першого візиту нового канцлера до Франції. Обговорювалися три фундаментальні теми: майбутнє Європи, франко-німецький альянс та захист європейців. Після візиту до Парижа канцлер 8 травня вирушив до Польщі, де його прийняв прем'єр-міністр Дональд Туск, щоб обговорити розвиток відносин між двома країнами. 9 травня новий канцлер завершив свій тиждень у Брюсселі, де зустрівся з представниками Європейського Союзу і вкотре наголосив, що нинішні виклики можна подолати лише разом. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#) - [Інше посилання](#)

■ Кіпр :

Співпраця між Кіпром та Італією у боротьбі з незаконним обігом антикваріату

Меморандум про взаєморозуміння між Італією та Кіпром був підписаний 7 травня з метою боротьби з незаконним обігом антикваріату та зміцнення культурного співробітництва між двома країнами. Міністри культури підтвердили свою прихильність захисту культурної спадщини шляхом посилення співпраці, технічної підготовки та обміну досвідом. Міністр культури Кіпру Васілікі Кассіаніду також представив культурну програму та пріоритети Кіпру під час головування в Європейському Союзі у 2026 році. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Франція :

Угода про посилене стратегічне партнерство з Польщею

Президент Франції Емманюель Макрон та прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск підписали 9 травня в Нансі договір про посилену співпрацю між двома країнами. Угода спрямована на зміцнення зв'язків в оборонній, енергетичній, ядерній та культурній сферах. Це стратегічне зближення відображає спільне прагнення до зміцнення європейського суверенітету. Місто Нансі було обране символічно, щоб підкреслити історичне коріння франко-польських відносин. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#) - [Інше посилання](#)

■ Румунія :

Відставка прем'єр-міністра та призначення тимчасового уряду

5 травня, за результатами першого туру президентських виборів, прем'єр-міністр Румунії Марчел Чолаку (СДП) подав у відставку. Виконуючий обов'язки президента Іліє Боложан підписав 6 травня указ про призначення міністра внутрішніх справ Каталіна Преодою з Ліберальної партії (ЛП) виконуючим обов'язки прем'єр-міністра. Преодою заявила, що Румунія повинна гарантувати демократію та зберігати євроатлантичні цінності. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ ООН :

Обговорення кризи в Боснії і Герцеговині в Раді Безпеки ООН

На засіданні Ради Безпеки 6 травня кілька лідерів висловилися щодо ситуації в Боснії і Герцеговині. Верховний представник ООН Крістіан Шмідт попередив про "надзвичайну" кризу, яка стрясє країну і підживлюється сепаратистськими ініціативами Республіки Сербської, політичного утворення, де більшість населення складають серби. Желько Цвіянович, сербський член ротаційного головування, розкритикував легітимність Крістіана Шмідта, а посол Європейського Союзу в країні Ставрос Ламбриніді засудив ініціативи Республіки Сербської, які "суперечать європейському шляху", та закликав усіх політичних гравців країни "поновити свою прихильність реформам, необхідним для подальшого членства в ЄС". [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Євробарометр :

Євробарометр показав, що культура об'єднує людей

Опубліковане 8 травня опитування Євробарометру показує, що європейці вважають культуру ключовим фактором єдності та ідентичності. 87% респондентів вважають, що культурні обміни повинні займати центральне місце в Європейському Союзі. Мистецьку свободу вважають важливою 88% громадян, хоча її сприйняття варіюється від країни до країни. Майже половина європейців брали участь у мистецьких заходах у 2023 році порівняно з 37% у 2013 році. Зростає занепокоєння щодо впливу штучного інтелекту на митців: лише 51% респондентів вважають, що митці отримують справедливую винагороду. Громадяни закликають ЄС відігравати більшу роль у підтримці культури, зробити мистецтво більш доступним та захистити спадщину. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Дослідження/Звіти :

COUR DES
COMPTES
EUROPÉENNE

Звіт Європейської рахункової палати за 2024 рік

У опублікованому 5 травня звіті про свою діяльність за 2024 рік, Європейська рахункова палата підкреслює свою відданість забезпеченню суворого та ефективного використання державних коштів ЄС. Були опубліковані 32 звіти та заплановане проведення 69 аудитів у період до 2026 року з широкого кола питань, від зміни клімату до енергетичної безпеки. Зіткнувшись з нестабільністю бюджетного контексту, Рахункова палата наполягає на важливості збереження прозорості та підзвітності, незважаючи на зусилля щодо спрощення. ЄРП залишається ключовим гравцем у спрямуванні європейської політики на підвищення ефективності. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

Звіт Генерального секретаря Ради Європи

Генеральний секретар Ради Європи Ален Берсе 12 травня представив свою доповідь за 2025 рік "На шляху до нового демократичного пакту для Європи". Щорічна доповідь Генерального секретаря оцінює стан демократії, прав людини та верховенства права в 46 країнах-членах Ради Європи за два роки, що минули з моменту публікації останньої повної доповіді у 2023 році. [Читати далі](#)

Контрафакт: світова проблема з масштабними наслідками

Згідно з даними спільного звіту ОЕСР та EUIPO, опублікованого 7 травня, торгівля контрафактними товарами у 2021 році сягнула \$467 млрд, що становить зростаючу загрозу безпеці споживачів, світовій економіці та інтелектуальній власності. До секторів, які найбільше страждають від підробок, належать одяг, косметика та автомобільні запчастини. У звіті підкреслюється зростаюча винахідливість виробників підробок, які використовують нові технології та швидкі канали доставки. У зв'язку з цим автори доповіді закликають до посилення міжнародної співпраці та обміну інформацією для протидії цій незаконній торгівлі. [Читати далі](#) - [Інше посилання](#)

■ Культура :

Каннський кінофестиваль

78-й Каннський кінофестиваль проходить з 13 по 24 травня, де на набережній Круазетт представлений світовий кінематограф. Французька акторка Жюльєт Бінош очолить журі. Цьогорічний фестиваль присвячений американському режисерові Тодду Хейнсу, який отримає "Золоту гілку" під час "Двотижневика режисерів". [Читати далі](#)

Kunstenfestivaldesarts

До 31 травня у Брюсселі проходить 30-й фестиваль мистецтв Kunstenfestivaldesarts, який святкує своє 30-річчя. Це три тижні сучасного театру, танцю, перформансу та візуального мистецтва. Він також демонструє інноваційні роботи, які відображають сучасні проблеми. [Читати далі](#)

Роберт Раушенберг у Мілані

З нагоди сотої річниці від дня народження американського художника Роберта Раушенберга в міланському Музеї сучасного мистецтва (Museo del Novecento) до 29 червня проходить виставка його робіт. Будучи ключовою фігурою в переході між модерном і сучасним мистецтвом, Роберт Раушенберг засвідчує прихильність до взаємодії та обміну ідеями в межах мистецьких течій. Виставка також надає можливість заново відкрити для себе італійське мистецтво з колекцій музею. [Читати далі](#)

Жорж Папазофф у Загребі

До 1 червня в Національній галереї сучасного мистецтва в Загребі триває виставка робіт болгарського художника Жоржа Папазоффа, написаних між 1929 та 1934 роками. Папазофф вважається одним з попередників руху, відомого як "абстрактний сюрреалізм", поряд з іншими митцями, такими як Міро, Ернст, Малкін та Массон. [Читати далі](#)

Післявоєнне мистецтво Шотландії в Едінбурзі

До 12 жовтня в Едінбурзькому міському центрі мистецтва експонується виставка "З хаосу: післявоєнне шотландське мистецтво 1945-2000". Ця подія простежує період з кінця 1940-х до початку 1990-х років, висвітлюючи зміну підходів до фігуративних сюжетів і пейзажів, а також піднесення абстракції та поп-арту після Другої світової війни. [Читати далі](#)

21-ша Європейська ніч музеїв

21-ша Європейська ніч музеїв відбудеться 17 травня. Понад 3 000 музеїв по всій Європі беруть участь у заході, пропонуючи безкоштовні відвідування, а також різноманітні заходи, виставки та майстер-класи для всіх вікових категорій. [Читати далі](#)

"Берлінська стіна. Розділений світ" у Парижі

Виставка "Берлінська стіна. Розділений світ", що триватиме до 28 вересня в Міському палаці архітектури, простежує історію Берлінського муру під час Холодної війни. На ній представлені понад 200 об'єктів з 40 міжнародних інституцій, в тому числі оригінальний фрагмент стіни. Виставка досліджує повсякденне життя у Східному та Західному Берліні. Виставка складається з чотирьох тематичних розділів, що нагадують про свободу, демократію та співіснування у розділеному світі. [Читати далі](#)

■ Календар подій :

 12/05/2025

Єврогрупа

 12/05/2025

Рада з питань освіти, молоді, культури та спорту

 13/05/2025

Рада з економічних та фінансових питань

 16/05/2025

Засідання Європейської політичної спільноти

 18/05/2025

**Президентські вибори в Румунії (2-ий тур)
Президентські вибори в Польщі (1-ий тур)
Парламентські вибори в Португалії**

 19/05/2025

Саміт ЄС-Великобританія

Письмо n°1111

PDF

на русском -- Издание Вівторок, 13 Травень 2025

 я скачиваю

Письмо также доступно на следующих языках:

Редакційна команда Вісника:

**Хелен Леві, Стефанія Буцманюк,
Кетрін Д'Анджело, Максим Пейно,
Фабіо Томашич, Марі Коїньяк, Флорін
Шабат-Куреде, Луїза Руссо, Софі
Ріонде, Леана Рамос**

N° ISSN: 2729-6482:

Вопрос, предложение?

Свяжитесь с нами!

info@robert-schuman.eu

Головний редактор :

Жюльєт Бахшмідт

Видавничий директор :

Паскаль Жоаннен

[Нажмите здесь, если это письмо отображается неправильно.](#)

**FONDATION ROBERT
SCHUMAN**

Бажаєте відписатися від розсилки? {LINK}